

Відкритий лист генеральному директору МАГАТЕ

Я, Микола Штейнберг, все своє життя віддавав та віддаю атомній енергетиці. Я був головним інженером Чорнобильської АЕС з травня 1986 по березень 1987 року. Я знаю, що таке ядерна катастрофа, не з підручників, не із газетних статей, не із заяв політиків. Я знаю, що це для дітей та дорослих, для рідних та близьких, для тих, хто поруч із епіцентром та тих, хто за тисячі кілометрів. Я знаю, як мирний атом убиває друзів. Я знаю, які сили та скільки життів потрібно для боротьби з мирним атомом, що вийшов з-під контролю.

Десять років я присвятив формуванню системи регулювання ядерної безпеки у колишньому СРСР, а згодом в Україні. У 1994 – 1995 роках я був членом Ради керуючих МАГАТЕ від України.

4 березня 2022 року російські танки обстріляли Запорізьку АЕС. Ще раніше російські війська захопили Чорнобильську АЕС. Потім російська армія обстріляла ядерну установку в центрі міста Харків з населенням понад 1 млн людей.

Я звертався до вас та інших міжнародних та національних організацій, які так чи інакше займаються використанням ядерної енергії або регулюванням ядерної безпеки, сподіваючись привернути увагу до проблеми руйнування міжнародного режиму ядерної безпеки. Мене вразила ваша заспокійлива реакція.

Мабуть, зайнятість поточними справами та боротьбою з потеплінням не залишає часу цікавитись питаннями ядерної безпеки, які можуть призвести до знищення життя ще до того, як температура атмосфери підвищиться на 1-2 °С. Тому я змушений написати відкритий лист.

Звичайно, ні я, ні інші ветерани атомної енергетики не могли уявити, що Росію, державу – постійного члена Ради Безпеки ООН очолить черговий фірор, відвертий бандит, і під бурхливі оплески своїх холопів нападе на АЕС. Як ми могли припустити, що в натовпі цих рабів опиняться спадкоємці тих, хто колись створив першу у світі атомну електростанцію? Звичайно, ні, але це сталося. Невже незрозуміло, що в цій ситуації треба діяти, а не мимрити щось про умиротворення тих, хто давно переступив межі дозволеного?

Загальновідомо, що національні регулюючі органи уповноважені забезпечувати безпеку ядерних об'єктів у своїй країні та захищати своїх громадян від подій за кордоном, не мають змоги впливати на ці події. Інші організації, ВАО АЕС та ОЕСР/АЯЕ діють лише на запрошення операторів АЕС або урядів. І лише МАГАТЕ має право втручатися та «брати на себе управління», але як орган ООН воно може робити це лише з мандатом Ради Безпеки.

Ви назвали агресора агресором? Ви наполягали на скликанні Ради Безпеки у зв'язку із глобальною загрозою ядерної безпеки?

Ви спробували направити на українські ядерні об'єкти місії МАГАТЕ, які хоча б забезпечили механізм захисту, адже тоді будь-який напад на ядерні об'єкти був би нападом на персонал ООН? Це був би хоч якийсь конкретний крок на підтримку ядерної безпеки.

Як давно ви та ваші співробітники читали Статут МАГАТЕ? Ви пам'ятаєте цілі, функції та завдання МАГАТЕ?

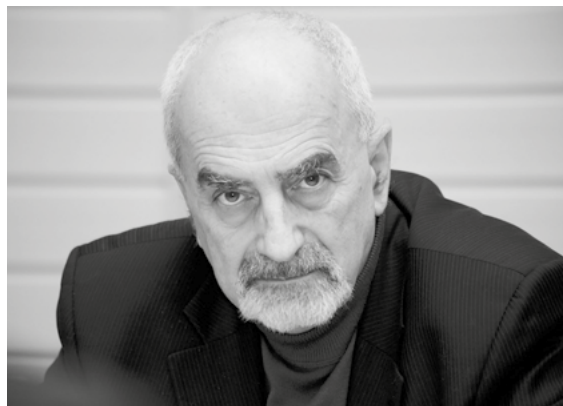
На вашу думку, хто сьогодні може нести відповідальність за гарантії нерозповсюдження ядерних матеріалів на Запорізькій та Чорнобильській АЕС, захоплених російськими військами?

На вашу думку, чи може персонал Запорізької та Чорнобильської АЕС забезпечити безпеку довірених їм об'єктів під загрозою танкових знарядь агресора? До речі, чи знаєте ви, що у звітах безпеки, на підставі яких видаються ліцензії на експлуатацію об'єктів використання атомної енергії, не зазначені межі та умови безпеки в умовах війни?

Чи знаєте ви, що норми ядерної безпеки, що видаються МАГАТЕ, не містять рекомендацій, що обґрунтовують ядерну безпеку в умовах воєнних дій?

Стандарти також не містять рекомендацій щодо забезпечення готовності до надзвичайних ситуацій у разі війни.

Нарешті, як ви вважаєте, чи є культура ядерної безпеки в країні, яка має десятки ядерних установок і дозволяє собі атакувати атомні електростанції, сховища ядерного палива, що відпрацювали, і центри підготовки персоналу в іншій країні?

Чи є в керованому вами Агентстві культура безпеки, якщо воно боїться відверто говорити про те, що відбувається сьогодні, про те, що світ знову стоїть на порозі ядерної катастрофи?

Про яку культуру безпеки може йтися, якщо, підігнувши хвости, лідери світової атомної спільноти бояться вимовляти вголос імена бандитів, у тому числі професіоналів, які взяли світ у заручники?

Атака російських військ на ядерні об'єкти України завдала страшного удару по міжнародному режиму ядерної та фізичної безпеки та нерозповсюдження. Реакцію МАГАТЕ можна сприйняти як «все і всім дозволено». Невже ви, генеральний директор МАГАТЕ, досі не зрозуміли?

Дуже хотілося б сподіватися, що Агентство, нарешті, усвідомить суть того, що відбувається, назве речі своїми іменами та вживе заходів, які дозволять зберегти та вдосконалити режим ядерної безпеки і врятувати світ від ядерної катастрофи.

Час не чекає.

Микола Штейнберг
16.03.2022

OPEN LETTER TO THE IAEA DIRECTOR GENERAL

I, Nikolai Steinberg have dedicated my life to nuclear energy. I was a chief engineer of the Chernobyl nuclear power plant from May 1986 to March 1987. I know what a nuclear catastrophe is not from textbooks, not from newspaper articles, not from politicians' statements. I know what it means to children and adults, to relatives and friends, to those who are close to the epicentre and to those who are thousands of kilometres away. I know how a peaceful atom kills friends. I know what forces and how many lives it takes to fight a peaceful atom that is out of control.

I devoted ten years to the formation of nuclear safety regulatory regime in the former USSR, and then in Ukraine. In 1994 – 1995, I was a member of the IAEA Board of Governors from Ukraine.

On March 4, 2022, Russian tanks fired at the Zaporizhzhya nuclear power plant. Even earlier, Russian troops captured the Chernobyl nuclear power plant. Later the Russian army fired on a nuclear installation in the centre of the city of Kharkov, which has a population of more than 1 million people.

I have addressed you and other of international and national organizations that are in one way or another involved in the use of nuclear or the regulation of nuclear safety, hoping to draw your attention to the problem of the destruction of the international nuclear safety regime. Your soothing reaction struck.

Apparently, employment with current affairs and the fight against warming does not leave you time to be interested in nuclear safety issues, which can lead to the destruction of life even before the temperature of the atmosphere rises by 1-20C. Therefore, I have to write an open letter.

Of course, neither I nor other veterans of nuclear power could imagine that Russia, one of the states - permanent members of the UN Security Council, will be headed by another Führer, an outright criminal, and that it will be attacking a nuclear power plant accompanied by stormy ovation of his slaves. How could we have imagined that in the crowd of these slaves there will be the heirs of those who once created the world's first nuclear power plant? Of course not, but it happened. Is it really not clear, that in this situation it is necessary to act, and not to mumble something about the appeasement of those who have long stepped over the permissible limits?

It is well known, that national regulators have the power to secure nuclear facilities in their country and to protect their citizens from events abroad, without being able to influence those events. Other organizations, WANO and OECD/NEA only act if invited by nuclear operators or governments. Only IAEA has the right to intervene and "take control", but as a UN body, it can only do so with a mandate from the Security Council.

Did you call the aggressor the aggressor?

Did you insist that the UN Security Council be convened in connection with the global threat to nuclear safety and security?

Did you immediately try to send IAEA missions to the Ukrainian nuclear facilities, which would at least provide a defence mechanism, since then any attack on the nuclear facilities would be an attack on the UN personnel? It was at least some specific step in support of nuclear safety.

How long ago did you and your staff read the IAEA Statute? Do you remember the goals, functions and tasks of the IAEA?

In your opinion, who today can be responsible for guarantees of non-proliferation of nuclear materials at the Zaporizhzhya and Chernobyl nuclear power plants seized by the Russian troops?

In your opinion, can the personnel of the Zaporozhyya and Chernobyl nuclear power plants ensure the safety of the facilities entrusted to them under the threat of the aggressor's tanks and guns?

By the way, did you know that the safety reports, on the basis of which, licenses for the operation of nuclear facilities are issued do not contain the limits and conditions of safety in war conditions?

Do you know that the nuclear safety standards issued by the IAEA do not contain recommendations justifying nuclear safety in the context of hostilities? The standards also do not contain recommendations for emergency preparedness in case of war.

Do you think there is a nuclear safety culture in a country that has dozens of nuclear installations and allows itself to attack nuclear power plants, spent nuclear fuel storage facilities and personnel training centres in another country?

Does the Agency you lead have a culture of safety that is afraid to speak openly about what is happening today, that the world is once again on the brink of a nuclear catastrophe?

What kind of safety culture can we talk about if, with their tails between their legs, the leaders of the world nuclear community are afraid to say aloud the names of the criminals including professionals who have taken the world hostage?

The attack on Ukraine nuclear facilities by Russian troops dealt a terrible blow to the international nuclear safety & security and non-proliferation regime. The reaction of the IAEA may well be perceived as “everything and everyone is permitted”. Have you, the Director General of the IAEA, still not understood this?

I would very much like to hope that the Agency finally realize the essence of the event, call everything by its right name and take measures that will make it possible to save and improve the nuclear safety regime and save the World from a nuclear catastrophe.

Time doesn't wait.

Nikolai Steinberg
03/16/2022

